

ผนวก ข

แบบสอบถาม

ทัศนะของชาวพุทธต่อสถานภาพและบทบาทของภิกษุณีในประเทศไทย

คำชี้แจง แบบสอบถามฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์เรื่อง “สถานภาพและบทบาทของภิกษุณีในประเทศไทย” โดยมีวัตถุประสงค์ในการศึกษา เพื่อศึกษาสถานภาพและบทบาทของภิกษุณีในประเทศไทย และศึกษาความคิดเห็นของพุทธบริษัทที่มีต่อสถานภาพและบทบาทของภิกษุณี ดังนั้นจึงขอความกรุณาจากท่านได้ตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริง และขอรับรองว่าการตอบแบบสอบถามครั้งนี้จะไม่ส่งผลกระทบต่อท่านไม่ว่ากรณีใด ๆ

โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด และเขียนข้อความลงในช่องว่างต่อไปนี้

ก. ข้อมูลทั่วไป

1. สถานภาพ

☐ พระภิกษุ/สามเณร ☐ แม่ชี ☐ อุบาสก ☐ อุบาสิกา

2. อายุ.....ปี

3. อาชีพ.....

4. ปัจจุบันท่านพำนักอยู่ที่

☐ กรุงเทพมหานคร ☐ ภาคกลาง ☐ ภาคเหนือ
☐ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ☐ ภาคใต้

5. ท่านจบการศึกษาระดับใด

5.1 การศึกษาสามัญ

☐ ประถมศึกษา ☐ มัธยมศึกษา ☐ ปริญญาตรี ☐ สูงกว่าปริญญาตรี

5.2 การศึกษาแผนกธรรม

☐ นักธรรม/ธรรมศึกษาตรี ☐ นักธรรม/ธรรมศึกษาโท
☐ นักธรรม/ธรรมศึกษาเอก

5.3 การศึกษาแผนกบาลี

☐ สอบได้ ป.ธ.....

ข. ความรู้เกี่ยวกับภิกษุณี

โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

1. ใครคือภิกษุณีรูปแรกในพระพุทธศาสนา
☐ พระนางมหาปชาบดีโคตมี ☐ พระนางยโสธรา
2. ภิกษุณีรูปแรกบวชด้วยวิธีใด
☐ เอนิภิกขุอุปสัมปทา ☐ ครุฑัมมปฏิคคหณุปสัมปทา
3. ศึกษาบวชด้วยวิธีใด
☐ ญัตติจุดตถกรรมวาจา ☐ ญัตติทุติยกรรม
4. ประวัตินี้ หรืออุปมาของภิกษุณีต้องมีพรรษาเท่าไรขึ้นไป
☐ 10 พรรษาขึ้นไป ☐ 12 พรรษาขึ้นไป
5. ภิกษุณีถือศีลกี่ข้อ
☐ 311 ข้อ ☐ 227 ข้อ
6. ศึกษาบวชถือศีลกี่ข้อ
☐ 8 ข้อ ☐ 6 ข้อ
7. พระภิกษุ และภิกษุณีจะกราบไหว้กันตามอาวุโสของพรรษาได้หรือไม่
☐ ได้ ☐ ไม่ได้
8. ประเทศไทยเคยมีภิกษุณีมาก่อน ตั้งแต่สมัยพระโสณะ กับพระอุตตระเข้ามาเผยแผ่พระพุทธศาสนา แต่สูญสิ้นไปในปลายสมัยสุโขทัย ใช่หรือไม่
☐ ใช่ ☐ ไม่ใช่
9. ใครพยายามรื้อฟื้นภิกษุณีด้วยการบวชสามเณรีเป็นครั้งแรกในประเทศไทย
☐ นายนรินทร ภาษิต ☐ ภิกษุณีธัมมนันทา
10. ภิกษุณีไทยที่ครองเพศบรรพชิตนานที่สุดคือ
☐ ภิกษุณีวรมัย ☐ ภิกษุณีธัมมนันทา

ค. ความคิดเห็นเกี่ยวกับสถานภาพและบทบาทของภิกษุณีในประเทศไทย

โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด โดย

1. ใช่ = เห็นด้วย, ยอมรับ, สนับสนุน, ได้, เหมาะสม
2. ไม่ใช่ = ไม่เห็นด้วย, ไม่ยอมรับ, ไม่สนับสนุน, ไม่ได้, ไม่เหมาะสม
3. อื่นๆ = (โปรดแสดงเหตุผลด้วย)

1. คำถามเกี่ยวกับการยอมรับในสถานภาพของภิกษุณี

1. ท่านไม่เห็นด้วยกับการยอมรับสถานภาพความเป็นภิกษุณีในสังกัดเถรวาท เพราะการได้มาซึ่งสถานภาพความเป็นภิกษุณีขัดกับพระวินัยของคณะสงฆ์เถรวาท

☐ ใช่ ☐ ไม่ใช่ ☐ อื่นๆ

.....

2. ท่านไม่ยอมรับสถานภาพความเป็นภิกษุณีในประเทศไทย เพราะพ.ร.บ. ของคณะสงฆ์ และพระบัญชาของสมเด็จพระสังฆราชที่ห้ามพระเถระทุกนิกายบวชหญิงเป็นภิกษุณี

☐ ใช่ ☐ ไม่ใช่ ☐ อื่นๆ

.....

3. ท่านเห็นด้วยกับการปรับเปลี่ยนพระธรรมวินัยบางประการ ตามแนวทางที่พระพุทธเจ้าทรงอนุญาตเรื่องสิกขาบทเล็กน้อย เพื่อให้สถานภาพของภิกษุณีได้รับการยอมรับ

☐ ใช่ ☐ ไม่ใช่ ☐ อื่นๆ

.....

4. ท่านคิดว่าการยอมรับสถานภาพของภิกษุณีไม่ถือว่าเป็นการขัดสิ่งทีพระพุทธเจ้าบัญญัติ เพราะในสมัยพุทธกาลก็มีภิกษุณีเช่นเดียวกัน

☐ ใช่ ☐ ไม่ใช่ ☐ อื่นๆ

.....

5. ท่านพร้อมที่จะยอมรับสถานภาพความเป็นนักบวชของภิกษุณี เหมือนที่ยอมรับพระภิกษุใช่หรือไม่

☐ ยอมรับ ☐ ไม่ยอมรับ ☐ อื่นๆ

.....

2. คำถามเกี่ยวกับศีล ความเป็นอยู่และข้อวัตรของภิกษุณี

6. ท่านคิดว่าการถือศีล 311 ข้อสำหรับภิกษุณีมากเกินไปหรือไม่

☐ ใช่ ☐ ไม่ใช่ ☐ อื่นๆ

.....

7. ท่านคิดว่าการแต่งกายของภิกษุณีควรให้มีความแตกต่างจากพระภิกษุอย่างชัดเจนเพื่อไม่ให้เกิดความสับสน

☐ ใช่ ☐ ไม่ใช่ ☐ อื่นๆ

.....

8. ท่านเห็นด้วยที่ภิกษุณีมีวัดเป็นของตนเอง เพราะจะได้สะดวกในการบำเพ็ญสมณกิจ

☐ ใช่ ☐ ไม่ใช่ ☐ อื่นๆ

.....

9. ท่านมีความยินดีที่จะใส่บาตรภิกษุณีที่บิณฑบาตผ่านหน้าบ้าน

☐ ใช่ ☐ ไม่ใช่ ☐ อื่นๆ

.....

10. ท่านคิดว่า ความเคร่งครัดในข้อวัตร และการถือศีลที่มากกว่าพระภิกษุ ภิกษุณีจะสามารถอยู่ในสังคมปัจจุบันได้หรือไม่

☐ ได้ ☐ ไม่ได้ ☐ อื่นๆ

.....

3. คำถามเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพของภิกษุณี กับคณะสงฆ์

11. ท่านคิดว่าภิกษุณีควรอยู่ภายใต้การดูแลของคณะสงฆ์ไทย ไม่ควรปล่อยให้ตั้งตัวเป็นอิสระจนอาจก่อให้เกิดนิกาယ်ใหม่เกิดขึ้นเพื่อรองรับสถานภาพของภิกษุณี

☐ ใช่ ☐ ไม่ใช่ ☐ อื่นๆ

.....

12. ท่านเห็นด้วยที่คณะสงฆ์รักษาหลักการอย่างเคร่งครัดด้วยการไม่ยอมรับสถานภาพของภิกษุณี

☐ ใช่ ☐ ไม่ใช่ ☐ อื่นๆ

.....

13. ท่านคิดว่าคณะสงฆ์ควรจะออกมาชี้แจงแก้ไขปัญหา และหาทางออกในเรื่องภิกษุณีให้ชัดเจนมากกว่านี้

☐ ใช่

☐ ไม่ใช่

☐ อื่นๆ

.....

14. ท่านคิดว่าคณะสงฆ์ควรให้โอกาสภิกษุณีได้มีส่วนร่วมในการเผยแผ่พระพุทธศาสนา

☐ ใช่

☐ ไม่ใช่

☐ อื่นๆ

.....

15. ท่านคิดว่าในที่สุดคณะสงฆ์ไทยจะยอมรับภิกษุณีหรือไม่

☐ ยอมรับ

☐ ไม่ยอมรับ

☐ อื่นๆ

.....

4. คำถามเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพของภิกษุณี กับรัฐบาล

16. ท่านไม่เห็นด้วยที่จะนำสิทธิในรัฐธรรมนูญมาตราที่ 38 มาใช้ในเรื่องของศาสนา เพื่อต้องการให้มีการยอมรับสถานภาพของภิกษุณี

☐ ใช่

☐ ไม่ใช่

☐ อื่นๆ

.....

17. ท่านเห็นด้วยที่รัฐบาลจะปล่อยให้คณะสงฆ์เป็นผู้ดำเนินการแก้ไขปัญหาของภิกษุณี โดยไม่เข้าไปก้าวก่าย

☐ ใช่

☐ ไม่ใช่

☐ อื่นๆ

.....

18. ท่านเห็นด้วยที่รัฐบาลจะให้การสนับสนุนภิกษุณีด้วยการร่างพระราชบัญญัติรับรองสถานภาพของภิกษุณีให้ถูกต้อง

☐ ใช่

☐ ไม่ใช่

☐ อื่นๆ

.....

19. ท่านคิดว่ารัฐควรให้การสนับสนุนด้านสวัสดิการแก่ภิกษุณีเช่นเดียวกับพระภิกษุ

☐ ใช่

☐ ไม่ใช่

☐ อื่นๆ

.....

20. ท่านคิดว่าในที่สุดรัฐจะเข้ามาดูแลแก้ไขปัญหา และสนับสนุนภิกษุณีหรือไม่

☐ ใช่

☐ ไม่ใช่

☐ อื่นๆ

.....

5. คำถามเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพของภิกษุณี กับสังคม

21. ท่านเชื่อว่าสังคมไทยจะไม่ยอมรับสถานภาพของภิกษุณี เพราะด้วยจารีตของสังคมไทยการยอมรับนักบวชสตรีเป็นไปได้ยาก

☐ ใช่

☐ ไม่ใช่

☐ อื่นๆ

.....

22. ท่านคิดว่าไม่ควรให้การยอมรับสถานภาพของภิกษุณีเพราะจะก่อให้เกิดความแตกแยกในสังคม ระหว่างผู้ที่สนับสนุนและคัดค้าน

☐ ใช่

☐ ไม่ใช่

☐ อื่นๆ

.....

23. ท่านคิดว่ากระแสการเรียกร้องสิทธิความเท่าเทียมระหว่างบุรุษและสตรีในสังคม จะเป็นแรงหนุนก่อให้เกิดการยอมรับในสถานภาพของภิกษุณีในที่สุด

☐ ใช่

☐ ไม่ใช่

☐ อื่นๆ

.....

24. ท่านเชื่อว่ากลุ่มคนในสังคมบางกลุ่มต้องการให้มีภิกษุณีในประเทศไทย และพร้อมที่จะยอมรับสถานภาพของภิกษุณี

☐ ใช่

☐ ไม่ใช่

☐ อื่นๆ

.....

25. ท่านคิดว่าในอนาคตสังคมไทยจะยอมรับสถานภาพของภิกษุณีหรือไม่

☐ ยอมรับ

☐ ไม่ยอมรับ

☐ อื่นๆ

.....

6. คำถามเกี่ยวกับบทบาทของภิกษุณีในการประกอบพิธีกรรม

26. ท่านคิดว่าเป็นไม่เหมาะสมที่ภิกษุณีจะมีบทบาทในด้านพิธีกรรม เพราะเป็นสตรีควรเป็นหน้าที่ของพระภิกษุมากกว่า

☐ ใช่

☐ ไม่ใช่

☐ อื่นๆ

.....

27. ท่านคิดว่าการทำบุญกับภิกษุณีได้บุญน้อยกว่าทำกับพระภิกษุ

☐ ใช่

☐ ไม่ใช่

☐ อื่นๆ

.....

28. ท่านมีความยินดีที่จะมีการนิมนต์ภิกษุณีมาประกอบพิธีกรรมทางศาสนา เช่นในงานบุญพิธีที่บ้านของท่าน

☐ ใช่

☐ ไม่ใช่

☐ อื่นๆ

.....

29. ท่านเชื่อว่าภิกษุณีจะช่วยรักษาจารีตทางพิธีกรรมของพระพุทธศาสนาได้เป็นอย่างดี

☐ ใช่

☐ ไม่ใช่

☐ อื่นๆ

.....

30. ท่านยอมรับบทบาทของภิกษุณีในการประกอบพิธีกรรมหรือไม่

☐ ยอมรับ

☐ ไม่ยอมรับ

☐ อื่นๆ

.....

7. คำถามเกี่ยวกับบทบาทของภิกษุณีในการเผยแผ่พระพุทธศาสนา

31. ท่านไม่เห็นด้วยที่ภิกษุณีจะเผยแผ่พระพุทธศาสนาตามแนวทางของพระโพธิสัตว์

☐ ใช่

☐ ไม่ใช่

☐ อื่นๆ

.....

32. ท่านมีความเชื่อว่าการเผยแผ่ธรรมะของภิกษุณีจะทำให้เข้าถึงกลุ่มสตรีชาวพุทธได้มากขึ้น

☐ ใช่

☐ ไม่ใช่

☐ อื่นๆ

.....

33. ท่านเห็นด้วยถ้าจะมีการเชิญภิกษุณีเข้าไปสอนพระพุทธศาสนาในโรงเรียนเพื่อช่วยงานของพระภิกษุ โดยเฉพาะโรงเรียนสตรี

☐ ใช่ ☐ ไม่ใช่ ☐ อื่นๆ

.....

34. ท่านเชื่อว่าการเผยแผ่พระพุทธศาสนาโดยภิกษุณีจะช่วยทำให้พระพุทธศาสนามีความมั่นคงในสังคมไทยมากขึ้น

☐ ใช่ ☐ ไม่ใช่ ☐ อื่นๆ

.....

35. ท่านเห็นด้วยกับการเผยแผ่พระพุทธศาสนาโดยภิกษุณีหรือไม่

☐ เห็นด้วย ☐ ไม่เห็นด้วย ☐ อื่นๆ

.....

8. คำถามเกี่ยวกับบทบาทของภิกษุณีในการทำงานสังคมสงเคราะห์

36. ท่านคิดว่าการทำงานสังคมสงเคราะห์ไม่ใช่หน้าที่ของภิกษุณี

☐ ใช่ ☐ ไม่ใช่ ☐ อื่นๆ

.....

37. ท่านคิดว่าการชวนขายงานสังคมสงเคราะห์จะเป็นอุปสรรคในการปฏิบัติธรรมของภิกษุณี

☐ ใช่ ☐ ไม่ใช่ ☐ อื่นๆ

.....

38. ท่านเห็นด้วยที่ภิกษุณีจะเข้ามามีบทบาทในการทำงานสังคมสงเคราะห์ เช่น ช่วยเหลือสตรีที่ประสบปัญหาชีวิตต่าง ๆ

☐ ใช่ ☐ ไม่ใช่ ☐ อื่นๆ

.....

39. ท่านเชื่อว่าภิกษุณีจะเป็นทางออกของสังคมในกรณีของสตรีที่ต้องการวิถีชีวิตนักรบวชได้ดีกว่าการบวชเป็นแม่ชี

☐ ใช่ ☐ ไม่ใช่ ☐ อื่นๆ

.....

40. ท่านสนับสนุนให้ภิกษุณีช่วยแก้ปัญหาสังคม เช่น โสเภณี เด็กผู้หญิงที่ไม่มีโอกาสในการศึกษา ฯลฯ หรือไม่

☐ สนับสนุน

☐ ไม่สนับสนุน

☐ อื่นๆ

.....

9. คำถามเกี่ยวกับบทบาทของภิกษุณีในการทำงานร่วมกับองค์กรอื่นๆ

41. ท่านคิดว่าการที่ภิกษุณีทำงานร่วมกับกลุ่มสิทธิสตรี อาจก่อให้เกิดภาพลักษณ์ที่ไม่เหมาะสม

☐ ใช่

☐ ไม่ใช่

☐ อื่นๆ

.....

42. ท่านเชื่อว่าการทำงานร่วมกับองค์กรต่าง ๆ ในสังคมของภิกษุณี เป็นการสร้างแนวร่วมในการสนับสนุนภิกษุณี

☐ ใช่

☐ ไม่ใช่

☐ อื่นๆ

.....

43. การที่ภิกษุณีมีความสัมพันธ์กับองค์กรในต่างประเทศ ทำให้ภิกษุณีได้รับการยอมรับในระดับนานาชาติมากขึ้น

☐ ใช่

☐ ไม่ใช่

☐ อื่นๆ

.....

44. ท่านสนับสนุนการที่ภิกษุณีได้ประสานงานกับกลุ่มสิทธิสตรี เพื่อเป็นพลังของกลุ่มสตรี ในการสร้างการยอมรับบทบาทของภิกษุณี

☐ ใช่

☐ ไม่ใช่

☐ อื่นๆ

.....

45. ท่านคิดว่าการทำงานร่วมกับองค์กรอื่น ๆ ของภิกษุณีมีความเหมาะสมหรือไม่

☐ เหมาะสม

☐ ไม่เหมาะสม

☐ อื่นๆ

.....

46. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสถานการณ์และบทบาทของภิกษุณีในสังคมไทย

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณอย่างยิ่งที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามในครั้งนี้

วุฒิชัย อ่ำบำรุง

มกราคม 2550

สำนักหอสมุด